

§ 305

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2021-002919 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Vesa Korkkula: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä esitys tukee kansallisia tavoitteita edistämällä opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtymistä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin lukioiden

uuden opetussuunnitelman tuomat tavoitteet lukiokoulutukselle vaativat kaupungin lukioiden rahoituksen tason varmistamista.

Lukiokoulutuksessa on säilytettävä nykyinen vuoden 2021 rahoitustaso. Tämän lisäksi on katettava vuodelle 2022 odotettavissa olevista toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisäkustannukset. Nämä lisäkustannukset liittyvät 1) hintatason nousuun (sisältäen henkilöstön palkkakustannusten kasvun) 2) vuokratulujen nousuun 3) opiskelijamäärän kasvuun 4) oppivelvollisuuden laajenemiseen sekä 5) koronan aiheuttamaan osaamis- ja oppimisvajeen korjaamiseen. Näin voidaan turvata lukioiden monipuolinen toiminta ja laaja opintotarjonta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa sekä Helsingin aikuislukiossa 1.8.2021 alkaen. Uudet opetussuunnitelmat tuovat koulutukseen uusia tavoitteita sekä huomattavia muutoksia esimerkiksi opetuksen suunnitteluun, opettamiseen ja arviointiin. Lukion opintojaksot voivat olla yhden oppiaineen omia tai oppiainerajoja ylittäviä eli rakentua usean eri oppiaineen moduuleista. Tämä vaatii opetushenkilöstöltä aikaisempaa laajempaa yhteistyötä, yhteisopettajuutta ja uudenlaista arviointiosaamista. Lukiokoulutuksen uudistuksia ovat myös koulutusta eheyttävät laaja-alaisen osaamisen osa-alueet, joiden mukaiset tavoitteet huomioidaan kaikessa opetuksessa ja arvioidaan osana opintojaksoja. Korkeakoulu-, kansainvälisyys- sekä työelämäyhteistyö painottuvat entistä enemmän osana oppiaineiden opetusta.

Tämän lisäksi uudet opetussuunnitelmat korostavat opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelijoiden tukemista opinnoissa. Opiskelijat saavat uudistetun lukiolain (714/2018) myötä laajempaa opintoihin ja jatkoopintoihin liittyvää ohjausta. Opiskelijoilla, joilla on oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia edetä opinnoissa, on lukiolain mukaan oikeus saada erityisopetusta tai muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa on rakennettu lukuvuodesta 2020–2021 alkaen yhteistä verkkokurssitarjotinta kaupungin lukioiden kesken. Lisäksi lukiokoulutuksessa ollaan laatimassa yhteistä opintotarjontaa Stadin ammatti- ja aikuisopiston sekä kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston kanssa. Näin lukioissa saadaan kasvatettua opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia nykyisillä resursseilla. Lukiokoulutuksessa tarjotaan osa opintojaksoista joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen ryhmä koko on riittävän suuri. Lukuvuonna 2020–2021 ryhmäkoot vaihtelivat yleensä 14–29 opiskelijan välillä. Valinnaisten

kurssien ryhmäkoon keskiarvo on noin 14–26. Luvuissa ei ole huomioitu Helsingin aikuislukion ryhmäkokoja.

Vuodesta 2017 alkaen lukiokoulutusta ei ole enää budjetoitu kursseina vaan opiskelijakohtaisena kokonaisbudjettina. Kokonaisbudjetti/opiskelija muodostuu valtionosuudesta ja Helsingin kaupungin omasta rahoituksesta. Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2021 on 7 952 euroa. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa vastaava luku on 7 779 euroa. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa vuoden 2021 opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on siis noussut 610 euroa vuodesta 2020. Samaan aikaan suomenkielisessä lukiokoulutuksessa kiinteät kustannukset ovat nousseet 452 euroa opiskelijaa kohden. Kiinteitä kustannuksia ovat esimerkiksi vuokrat, opiskelijaruokailu ja siivouskustannukset. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa erityisesti vuokratulot ovat kasvaneet perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden johdosta. Tämä vaikuttaa opetukseen käytettävissä olevaan rahamäärään.

Vuonna 2020 Helsingin kaupungin lukiokoulutus sai Opetushallituksen myöntämää valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Erityisavustus on suuruudeltaan 2 000 000 euroa, ja sen käyttöaika on 15.9.2020–31.1.2022. Avustus on käytettävä lisäopetuksesta sekä ohjauksen ja tukitoimien lisäämisestä aiheutuviin henkilöstömenoihin. Erityisavustuksella Helsingin kaupungin lukiot ovat lisänneet opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea oman henkilökunnan toimesta tai palkkaamalla lisää opetushenkilöstöä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden opintojakso- ja sotarjonnin parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

Talousarvioaloitteessa esitetään 3 100 000 euron lisämäärärahaa talousarvioon. Tällä lisämäärärahalla saa aloitteen mukaan 1 000 kurssin tai opintojakson verran lisäystä kaupungin lukioiden opintotarjontaan, mikä parantaa opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että lisämäärärahan kohdentamisessa huomioidaan kunkin lukion opiskelijamäärä ja positiivinen erityiskohtelu. Lisämäärärahan avulla opettajille annetaan myös mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano